

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ, ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Τοῦ κ. ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ, Καθηγητοῦ Α.Β.Σ.Π.

Αἱ λειτουργίαι τῆς παραγωγῆς μεταποιημένων ἀγαθῶν, ὡς καὶ τῆς φυσικῆς διανομῆς τούτων, ὀργανοῦνται ἐπιτυχῶς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀντιστοίχου ὀργανώσεως τῶν προμηθειῶν καὶ τῶν ἀποθεμάτων. Συνεπῶς, αἱ ὑπηρεσιακαὶ μονάδες, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει ἡ ἀρμοδιότης τῆς προμηθείας ὑλικῶν πόρων καὶ ἰδιαιτέρως μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ὡς καὶ τῆς ἀποθεματοποιήσεως καὶ τῆς ἀποθηκείσεως τῶν ὡς ἄνω πόρων, ἔτι δὲ καὶ τῶν παραγομένων καὶ διανεμομένων προϊόντων ἐπιχειρήσεώς τινος, δεόν νὰ εἶναι ἐπίσης ἐπιτυχῶς ὀργανωμένοι. Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ καὶ μέθοδοι τῆς τοιαύτης ὀργανώσεως τῶν ἐν λόγῳ ὑπηρεσιακῶν μονάδων, ἐκτίθενται εἰς τὸ μέρος τοῦτο κατὰ τρόπον ὅσον τὸ δυνατόν περιληπτικόν, ἀλλὰ περιεκτικόν. Αἱ μονάδες αὗται δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς βοηθητικαὶ τῶν προμηθευστῶν δύο βασικῶν λειτουργιῶν οἰασσῆποτε ἐπιχειρήσεως.

Ι. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Προμηθεῖαι (ἐφοδιασμός, Purchasing) ὑλικῶν πόρων ὑπὸ τινος ἐπιχειρήσεως, σημαίνει κατὰ βάσιν τὴν ἐπὶ πληρωμῇ ἀγορὰν ἢ μίσθωσιν μεγάλων κατὰ κανόνα ποσοτήτων ἢ μεγάλης ἀξίας ἀγαθῶν, χρησίμων εἰς τὴν ἐπιχειρηματικὴν δραστηριότητα καὶ ἰδίως εἰς τὴν παραγωγικὴν καὶ διανεμητικὴν. Εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν προμηθειῶν αὐτῶν, ἐνυπάρχει καὶ ἡ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν τῶν προμηθευτῶν πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν, πρὸ καὶ μετὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν.

Ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν ὡς ἄνω προμηθειῶν καταρτίζεται μακροχρονίως καὶ βραχυχρονίως, κατόπιν ἐρεύνης τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς καὶ γενικῶς τῆς οἰκονομίας. Ἡ τοιαύτη κατάρτισις εἶναι παράλληλος πρὸς τὴν ὁμοίαν τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων ἀποθεματοποιήσεως καὶ ἀποθηκείσεως ἀγαθῶν, ὡς καὶ παραγωγῆς καὶ διανομῆς αὐτῶν. Ὁ παραλληλισμὸς οὗτος συμβάλλει εἰς τὸν συντονισμὸν τοῦ προκάθοριστοῦ τῶν προμηθευτέων ὑλικῶν πόρων, κατὰ κατηγορίας αὐτῶν, ὡς καὶ χρόνους καὶ τόπους παραδόσεως καὶ παραλαβῆς τῶν. Οὕτως, ἐξοικονομοῦνται χρονοτικά καὶ πραγματικά κεφάλαια, ἐνῶ συγχρόνως ἐξασφαλίζεται σχετικὴ ἀριστοποίησις τῆς παραγωγικῆς καὶ τῆς διανεμητικῆς δραστηριότητος.

Ἡ ὑπηρεσία προμηθειῶν εἶναι ἄρμοδια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ἀναλυτικοῦ προγράμματος, βάσει κυρίως τῶν ἐπομένων μεθόδων.

1. Τῆς ἀναζητήσεως καὶ συγκεντρώσεως δεδομένων περὶ πιθανῶν προμηθευτῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν πόρων. Τὸ ἔργον τοῦτο συντελεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βάσει συστάσεων ἢ ὑποδείξεων εἰδικῶν ὀργανισμῶν ἢ προσώπων, ὡς καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐπιμελητηρίων, τραπεζῶν καὶ ἐτέρων ἐπιχειρήσεων. Ἐπιπροσθέτως τοῦτο συντελεῖται δι' ἀναδιφήσεως ἐπαγγελματικῶν ὁδηγῶν, τιμοκαταλόγων καὶ λοιπῶν ἐντύπων, αὐτοτελῶν καὶ περιοδικῶν, ἰδίᾳ εἰδικῆς φύσεως, ὡς καὶ δι' ἐπισκέψεως χώρων φυσικῆς προβολῆς καὶ διαφημίσεως ἀγαθῶν.

2. Τῆς κατατάξεως καὶ τῆς τηρήσεως δελτίων πιθανῶν προμηθειῶν, κατὰ προμηθευτὴν καὶ εἶδος ὑλικοῦ πόρου. Εἰς τὰ δελτία ταῦτα ἀναγράφονται οἱ πιθανοὶ προμηθευταί, μὲ προτίμησιν ἐκείνων τῶν ὁποίων αἱ ἐπιχειρήσεις εἶναι ἐγκατεστημέναι πλησιέστερον πρὸς τὰς ἀποθήκας τῆς ἐνδιαφερομένης ἐπιχειρήσεως. Οὕτω προβλέπεται περιορισμὸς τῶν δαπανῶν χρόνου καὶ κομίστρων μεταφορᾶς παραγγελτέων ὑλικῶν πόρων. Ἀναγράφονται ἐπίσης εἰς τὰ ἐν λόγῳ δελτία αἱ διαμορφούμεναι σχέσεις συναλλαγῶν μεταξὺ ἐκάστου τῶν πιθανῶν προμηθευτῶν καὶ τῶν ἤδη πελατῶν του. Σημειοῦνται ὡσαύτως αἱ ἐπερχόμεναι μεταβολαὶ εἰς τὴν προσφορὰν ὑλικῶν πόρων, ὡς καὶ αἱ δυνατότητες καλυτέρας, μεγαλυτέρας καὶ ταχυτέρας προμηθείας των.

Ἀναλυτικώτερον, εἰς τὰ δελτία πιθανῶν προμηθευτῶν ἀναγράφονται δεδομένα περὶ τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῶν ὑπὸ προμήθειαν ὑλικῶν πόρων, μετὰ τῶν τυχόν ὑφισταμένων προδιαγραφῶν τῆς ποιότητος, ἢ τῶν προτύπων των. Ταῦτα συμπληροῦνται διὰ στοιχείων σχετικῶν πρὸς τοὺς ὅρους πωλήσεώς των καὶ τῆς κλιμακωτῆς ἢ μὴ παραδόσεως καὶ παραλαβῆς των. Διὰ τὰς περιπτώσεις περιορισμοῦ τῆς προσφορᾶς, ἀνατιμήσεως καὶ γενικῶς ἐμφανίσεως δυσχερειῶν προμηθείας τῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν πόρων, λαμβάνεται σημεῖωσις περὶ τῶν ὑφισταμένων δυνατοτήτων ὑποκαταστάσεως τούτων δι' ἐτέρων παρεμφερῶν ὑλικῶν.

Αἱ ἀναγραφαὶ τῶν προδιαγραφῶν ποιότητος καὶ ἰδίως τῆς προτυποποιήσεως τῶν ὑλικῶν πόρων, διευκολύνει τὴν ὑπηρεσίαν παραγγελιῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς. Ἡ τοιαύτη διευκόλυνσις εἶναι πλέον ἀξιόλογος ὅταν ὑφίστανται λόγοι διενεργείας ἐπιτακτικῶν καὶ ἐκτάκτων παραγγελιῶν πρὸς προμηθευτὰς τῆς ἄλλοδαπῆς. Οὕτως ἐξουδετεροῦνται αἱ τυχόν ὑφίσταμεναι δυσχέρειαι εἰς τὴν ἀκριβῆ κατανόησιν ξένης ὀρολογίας, σχετικῶς ἰδίως πρὸς τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἀγαθῶν.

3. Τοῦ ὀριστικοῦ προσδιορισμοῦ προμηθευτῶν, ἀνευ προηγουμένης ἐπιλογῆς των κατόπιν μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ, ἀλλὰ βάσει τῶν δελτίων πιθανῶν προμηθευτῶν. Ὁ ἐν λόγῳ προσδιορισμὸς ἀφορᾷ κατ' ἀρχὴν προμηθευτὰς, οἵτινες προσφέρουν ὑλικὸς προσδιορισμὸς ἀφορᾷ κατ' ἀρχὴν προμηθευτὰς, οἵτινες προσφέρουν ὑλικὸς πόρους μικρᾶς συνολικῆς ἀξίας, ὡς καὶ τοὺς τυγχάνοντας ἐκ προηγουμένων συναλλαγῶν πλήρους ἐμπιστοσύνης τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὄντας ἀνεγνωρισμένου κύρους. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὁ προσδιορισμὸς οὗτος πραγματοποιεῖται διὰ προμηθευτὰς προσφέροντας ἀγαθὰ μονοπωλιακοῦ χαρακτήρος ἢ σπανίζοντα εἰς τὴν ἀγο-

ρὰν καὶ συνεπῶς δὲν ὑφίστανται δυνατότητες ἐπιλογῆς τῶν. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὑπάγονται καὶ οἱ προσφέροντες ὀριστημένη κατηγορίαν ἀγαθῶν διαρκοῦς χρήσεως, ὡς εἶναι τὰ οἰκόπεδα, τὰ κτίρια, μέσα τινὰ συγκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας, ἰδιάζων μηχανικός ἐξοπλισμός καὶ ὄργανα διενεργείας εἰδικῶν ἐρευνῶν. Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς προμηθείας ἀγαθῶν τῶν τελευταίων περιπτώσεων, ἡ ὑπηρεσία προμηθειῶν ἀποστέλλει ἐγκαίρως εἰς τοὺς προμηθευτὰς τούτους ἀποσπάσματα τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος προμηθειῶν, ἵνα ἀνέτως ἀνταποκρίνονται εἰς τὰς οἰκείας παραγγελίας.

4. Τῆς προκηρύξεως καὶ τῆς διενεργείας μειοδοτικῶν διαγωνισμῶν, προμηθείας ὑλικῶν πόρων ἀνταγωνιστικῶς προσφερομένων εἰς τὴν ἀγοράν, σημαντικῆς μᾶλλον συνολικῆς ἀξίας. Τὸ ἔργον τοῦτο περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς στάδια:

α) Τῆς συντάξεως καὶ τῆς εὐρείας δημοσιότητος σχετικῆς προκηρύξεως. Ἡ σύνταξις τοῦ κειμένου τῆς προκηρύξεως εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἐπιτρέπη τὴν πρόσκλησιν καὶ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸν οἰκεῖον μειοδοτικὸν διαγωνισμόν ὅσον τὸ δυνατόν πλεόνων ὑποψηφίων προμηθευτῶν. Οὗτοι προσκαλοῦνται, ὅπως εἰς δεδομένον χρόνον καὶ τόπον ὑποβάλλουν ἔγγραφον πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν προσφοράν, βάσει τῶν αἰτημάτων τῆς. Ἡ προσφορά αὕτη συνοδεύεται συνήθως ἀπὸ προκαθορισμένον τίτλον χρηματικῆς ἢ τραπεζικῆς ἐγγυήσεως περὶ τηρήσεως ἢ πληρώσεως τῶν ὄρων τῆς προκηρύξεως καὶ τῆς ὑπογραφεισομένης συμβάσεως μετὰ τοῦ τελικῶς ἐπιλεγισομένου πρόμηθευτοῦ. Οἱ ὄροι οὗτοι ἀναγράφονται ὅσον τὸ δυνατόν πλήρως, σαφῶς καὶ λεπτομερῶς, ὡς πρὸς τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν αἰτουμένων ὑλικῶν πόρων, τὴν ἀσφάλισίν των, τὸν τρόπον μεταφορᾶς των, τὸν χρόνον παραδόσεως, τὸν ἔλεγχον κατὰ τὴν παραλαβὴν των, τὴν πληρωμὴν των κ.λπ. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὄρους προστίθεται καὶ πᾶς ἕτερος, ὁ ὁποῖος κρίνεται ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς οὐσιώδης, ὡς εἶναι τὸ ἐπιφυλασσόμενον εἰς ἑαυτὴν δικαίωμα ἀποκλεισμοῦ μειοδοτῶν μὴ παρεχόντων ἐχέγγυα ἀξιοπιστίας κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, τῆς κατακυρώσεως προσφορᾶς διὰ μικροτέραν ποσότητα κ.λπ. Ἡ δημοσιότης τῆς προκηρύξεως καθίσταται εὐρεία, ὅσον αὕτη ἀποστέλλεται εἰς περισσοτέρους πιθανοὺς προμηθευτὰς, εἰς εἰδικούς ὁργανισμούς προσφέροντας εὐρεῖαν ταύτης δημοσιότητα καὶ εἰς τὸν κατάλληλον τύπον, ἡμερήσιον καὶ περιοδικόν.

β) Τῆς διενεργείας τοῦ μειοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ. Κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο, ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἐξ ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως, προσέρχονται εἰς τὸν προκαθορισθέντα τόπον καὶ χρόνον ἢ ταχυδρομοῦν τὰς προσφορὰς καὶ τοὺς ἐγγυητικούς τίτλους τῶν ἐκπρόσωποι τῶν προμηθευτῶν. Αἱ ὡς ἄνω προσφορὰι ἐξετάζονται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐνδελεχῶς καὶ ἀκολουθῶς ἐπιλέγεται παρ' αὐτῆς ὁ συμφερότερος προμηθευτής, ὁ ὁποῖος δυνατόν νὰ μὴ εἶναι καὶ ὁ τελευταῖος μειοδότης. Τοῦτο δέ, διότι τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν προσφερομένων ὑλικῶν πόρων δυνατόν νὰ περιέχουν εἰδοποιόν τινα διαφορὰν, ἐπιτρέπουσαν τὴν πρόκρισιν τῶν καλυτέρων, ἐν συνδυασμῷ βεβαίως πρὸς τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐπιλεγέντος πρὸς τοὺς λοιποὺς ὄρους τῆς προκηρύξεως καὶ τὴν

μικροτέραν κατά μονάδα τιμήν τῶν ὑλικῶν. Μετά τοῦ ἐπιλεγομένου προμηθευτοῦ υπογράφεται κατόπιν σχετική σύμβασις ἢ συμφωνία δι' ὄρισμένον χρόνον, ἐνίοτε δὲ καί με δυνατότητα παρατάσεώς του.

5. Τῆς παροχῆς ἐντολῶν προμηθείας, βάσει ἐξουσιοδοτήσεων παραγγελίας. Αἱ ἐξουσιοδοτήσεις (αἰτήσεις) αὐταὶ ἀποστέλλονται ἐγγράφως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν προμηθειῶν παρὰ τῶν προϊσταμένων τῶν λοιπῶν τομέων δράσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, διακρινόμεναι εἰς δύο κατηγορίας. Ἡ πρώτη κατηγορία ἀναφέρεται εἰς τὰς τακτικὰς ἐξουσιοδοτήσεις, διὰ συνήθεις προμηθείας, ἐνῶ εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν ὑπάγονται αἱ ἑκτακτοὶ ἐξουσιοδοτήσεις δι' ἀσυνήθεις προμηθείας. Αἱ ἐξουσιοδοτήσεις τῆς δευτέρας κατηγορίας θεωροῦνται ὑπὸ ἀνωτέρου ἄρμοδιου στελέχους, πρὸς πληρεστέραν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπηρεσίας προμηθειῶν.

6. Τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς παραλαβῆς τῶν παραγγομένων ὑλικῶν πόρων. Ὁ ἐλέγχος αὐτῶν διενεργεῖται παρ' εἰδικῶν, βάσει μεθόδων εἰς περὶ προδιαγραφῶν καὶ ἐλέγχου ποιότητος τῶν ἀγαθῶν. Ὁλοκληροῦνται δὲ οὗτος διὰ διαπιστώσεως τοῦ βαθμοῦ ἀνταποκρίσεως ἐκάστου προμηθευτοῦ εἰς τοὺς λοιποὺς ὄρους τῆς οἰκείας συμβάσεως. Ἐὰν τυχὸν προκύψῃ θέμα ἀκαταλληλότητος τῶν ὑπὸ παραλαβὴν ὑλικῶν πόρων, τότε συντάσσεται σχετικὸν πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον διατυπῶνται αἱ ἀπόψεις τῶν παραδιδόντων καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως περὶ τῆς τύχης τῶν συνολικῶς ἢ μερικῶς ἀποριπτομένων ὡς ἀκαταλλήλων ὑλικῶν. Ἐὰν διατυπῶνται ἐπιφυλάξεις ἐκ μέρους τῶν παραδιδόντων, τότε ἡ παραλαβὴ τῶν ὑλικῶν ἀνατίθεται εἰς ἀπὸ κοινοῦ ἐπιλεγόμενα πρόσωπα, κατὰ κανόνα ἐμπειρογνώμονας ἢ πραγματογνώμονας, πρὸς διαίτησιν.

II. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Αἱ προμήθειαι μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ (Purchasing of Mechanical Equipment) ὀλοκληρῶνουν τὰς ἐν γένει προμηθείας ὑλικῶν πόρων. Ἡ σχετικὴ διαδικασία τῆς πραγματοποιήσεώς των εἶναι κατὰ βάσιν ἡ αὐτή, ὡς ἐκτίθεται ἀνωτέρω, λόγῳ ὅμως τῆς ἰδιαζούσης ἀποστολῆς τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἀπαιτεῖται καὶ συμπληρωματικὴ τοιαύτη, περὶ ἧς κατωτέρω.

Ὁ μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς συνίσταται, ὡς γνωστὸν, ἐκ συγκροτήματος μηχανημάτων, συσκευῶν καὶ ἐργαλείων, φορητῶν καὶ ἰδίως μονίμως ἐγκατεστημένων. Οὗτος εἶναι σημαντικὸν τμῆμα τοῦ παγίου κεφαλαίου ἐκάστης ἐπιχειρήσεως καὶ δὴ βιομηχανικῆς. Δι' αὐτοῦ ὑποβοηθοῦνται εἰς μέγα βαθμὸν οἱ διαθέσιμοι ἀνθρώπινοι πόροι εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεώς των, τόσον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιτελικῶν, ὅσον καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων διὰ σωματικῆς κυρίως προσπάθειας.

Τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα προμηθειῶν ὑλικῶν πόρων περιλαμβάνει εἰδικὸν τμῆμα προμηθείας μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἐφ' ὅσον προβλέπεται ἐπέκτασις, μερικὴ ἀνανέωσις, βελτίωσις καὶ πρὸ παντὸς ἀντικατάστα-

σις (Replacement) τοῦ ἐν χρήσει τοιοῦτου. Ἡ τοιαύτη πρόβλεψις ἀποφασίζεται συναρτήσῃ συγκεκριμένων παραγόντων ὀργανωτικῆς, οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς φύσεως, οἵτινες πρόκειται μελλοντικῶς νὰ ἐπιδράσουν λίαν εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῆς ὑφισταμένης ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος.

Ἐξω-καὶ ἐνδο-ἐπιχειρηματικοὶ παράγοντες, ἐπιδρῶντες σχετικῶς, εἶναι κυρίως οἱ ἑξῆς: Ἡ προβλεπομένη μεταβολὴ εἰς τὴν ζήτησιν τῶν παραγομένων καὶ διανεμομένων ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἀγαθῶν, ἀπὸ πλευρᾶς τρόπου κατασκευῆς, ἐμφανίσεως καὶ χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων των. Ὁ ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ αὐτοῦ κλάδου. Ὁ ρυθμὸς τῆς τεχνολογικῆς ἐξελιξέως καὶ δὴ τῆς ἐμφανίσεως εἰς τὴν ἀγορὰν νεωτερισμῶν εἰς ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίας, ἰδίως δὲ εἰς νέους τύπους τοῦ ἐν χρήσει μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ἡ βελτίωσις, ἡ ἐπέκτασις καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος, λόγῳ πρωτίστως ἀνάγκης ἐξουδετερώσεως διαμορφουμένων ἀντιοικονομιῶν (ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς).

Ἡ ὑπηρεσία προμηθειῶν ἐπιμελεῖται καὶ ἐν προκειμένῳ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ τμήματος τούτου τοῦ οἰκείου ἀναλυτικοῦ προγράμματος. Ἐκ πρώτης ὄψεως, ἡ ἐπιλογὴ τοῦ ὑπὸ προμήθειαν μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διενεργηθῆι κατόπιν ἐμπεριστατωμένης μελέτης τῶν προσφερομένων τύπων, βάσει τῶν οἰκείων προδιαγραφῶν ποιότητος καὶ προτύπων. Ἐν τούτοις, ἐνδείκνυται ὀργανωτικῶς, ὅπως αἱ ἰκανότητες ἐκάστου ζητουμένου καὶ προσφερομένου τύπου, καταστοῦν καὶ πρακτικῶς ἀντιληπτὰ διὰ δοκιμαστικοῦ πειραματισμοῦ καὶ μελέτης ἐφικτότητος.

Ὁ δοκιμαστικὸς πειραματισμὸς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐπίδειξιν, τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὴν βάσει λεπτομεροῦς προγράμματος δοκιμαστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιθυμητῶν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἐργασιῶν, ἐντὸς δεδομένου χρόνου καὶ χώρου. Ὁ πειραματισμὸς οὗτος πραγματοποιεῖται τοῦλάχιστον ἐπὶ τῶν πλέον ἐκπροσωπευτικῶν τύπων τῶν προσφερομένων μονάδων τοῦ ὑπὸ προμήθειαν μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, μερίμνη πάντοτε τῶν ἐνδιαφερομένων προμηθευτῶν. Οὗτοι προκαταρτίζουσι ἐκτελεστὰ πειραματικῶς προγράμματα δοκιμαστικῆς λειτουργίας τοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἐγκρινόμενα ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων τῆς ὑπηρεσίας προμηθειῶν. Διαρκοῦντος τοῦ ἐν λόγῳ πειραματισμοῦ, οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ἐπιχειρήσεως παρακολουθοῦν τὴν λειτουργίαν ἐμπεριστατωμένως καὶ λεπτομερῶς, πρὸς συγκέντρωσιν στοιχείων καὶ παρατηρήσεων, χρησίμων διὰ τὴν κατάρτισιν σχετικῆς ἐκθέσεως τῶν καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μελέτης ἐφικτότητος.

Ἡ μελέτη ἐφικτότητος (Feasibility Study) ἀναγράφει λεπτομερῶς τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ ζητουμένου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς ἕκαστον τύπον τοῦ προσφερομένου τοιοῦτου, συμφώνως πρὸς ὁδηγίαν καὶ δεδομένα τῆς ἐπιχειρήσεως. Εἰδικώτερον, ἡ μελέτη αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν ἀνωτέρω τύπων, εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ζητουμένης καὶ τῆς προσφερομένης ἀποδόσεως τούτων (The Rate of Return of the Capital Employed), εἰς τὴν καταλληλότητά των ἀπὸ πλευρᾶς ἐκτέλεσεως ἔργων, ἅτινα ἄλλως δὲν θὰ ἐκτελοῦντο.

Ἡ ἐλαχιστοποίησης τοῦ κόστους, ἢ ἡ μεγιστοποίησης τοῦ κέρδους (Cost Minimization, or Profit Maximization) διαρκούς τῆς προβλεπομένης ὠφελίμου ζωῆς ἐκάστου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον κριτήριον προσδιορισμοῦ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀποδόσεώς του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ βαθμὸς οὗτος δεόν νὰ εἶναι ἀνώτερος ἢ ἔστω ἴσος πρὸς τὴν παρούσαν ἀξίαν τοῦ κόστους προμηθείας, ἐγκαταστάσεως καὶ συνολικῆς λειτουργίας ἐκάστου προσφερομένου τύπου συγκροτήματος. Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ κόστους βασίζεται εἰς τὸ τρέχον ἐπιτόκιον τῶν παρὰ τραπέζαις καταθέσεων. Ἡ διάρκεια τῆς ὠφελίμου ζωῆς ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὰ στοιχεῖα περὶ τῆς ποιότητος, ὡς καὶ τοῦ ρυθμοῦ ἀπασχολήσεως καὶ ἐντάσεως αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν βαθμὸν ἐπιτυχοῦς χειρισμοῦ, συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τοῦ οἰκείου ἐξοπλισμοῦ. Ἄς σημειωθῆ, ὅτι ἡ θεωρητικὴ ἀπόδοσις αὐτοῦ εἶναι ἐν τῇ πράξει κατωτέρα, μέχρι ποσοστοῦ 20%.

Ἡ διαμόρφωσις καταλλήλου προσωπικοῦ ἐπιδεξίου χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως τοῦ νέου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, εἶναι ἐπίσης ὑπολογισίμος παράγων. Τυχὸν ἀκαταλληλότης τοῦ προσωπικοῦ, ἐπαληθεύει τὸν ἀφορισμὸν, καθ' ὃν «καὶ ὁ τελειότερος μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς, ἄνευ καταλλήλων χειριστῶν του, ἀποτελεῖ ἄχρηστον, ἂν ὄχι ἐπιζήμιον, ὄγκον σιδηρικῶν». Ἡ καταλληλότης αὕτη δεόν νὰ ἐξασφαλιζέται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ ὑπὸ προμήθειαν ἐξοπλισμοῦ, ἵνα ἀποφεύγηται ὁ περιορισμὸς τῆς ἀποδόσεώς του ἐκ σφαλμάτων συνήθως παρατηρουμένων τότε.

Ἡ δυνατότης ἐπιλύσεως προβλημάτων, λόγῳ ἰδιομορφιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπαυξάνει ἀρκούντως τὸν βαθμὸν τῆς ἀποδόσεως τοῦ νέου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, πρωτίστως ὅταν κατορθοῦται ἡ ἐκτέλεσις συνεχῶν, ὁμοιογενῶν, ἐγκαίρων καὶ ἐπακριβῶν ἐργασιῶν, εἰς τὸν δυνατὸν πλέον περιορισμένον ἀριθμὸν πόρων, χρόνων, χώρων, ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, κοπώσεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ μηχανικῶν βλαβῶν. Εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα ἀνήκει καὶ ἡ δυνατότης προσαρμογῆς τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐτέρων μὴ εἰσέτι προγραμματισθειῶν ἐργασιῶν, αἵτινες πιθανόν νὰ εἶναι ἀναγκαῖαι ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς τῶν μεθόδων ἐργασίας καὶ γενικῶς τῆς ἐπιχειρηματικῆς δράσεως. Τέλος, λαμβάνεται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐνδετὴς ἐπιχειρηματικῆς δράσεως. Ἡ μὴ ὑπάρξεως ἐφεδρικοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, χόμενον τῆς ἐπιβαλλομένης ἢ μὴ ὑπάρξεως ἐφεδρικοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, λόγῳ ἐπαυξήσεως τῶν ἐργασιῶν ἢ σημαντικῶν βλαβῶν τοῦ τελευταίου.

Ἡ γνωμοδότησις τῶν ἐκπροσώτων τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν δοκιμαστικὸν πειραματισμὸν καὶ τῶν συντακτῶν τῆς μελέτης ἐφικτότητος, εἶναι τὸ κύριον κριτήριον διὰ τὴν ὀριστικὴν ἐπιλογὴν τοῦ προμηθευτοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, εἴτε δι' ἀπ' εὐθείας ἀγορᾶς του, εἴτε διὰ μακροχρονίου μισθώσεώς του. Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην λαμβάνει κυρίως ὑπ' ὄψιν ἡ ἡγεσία τῆς ἐπιχειρήσεως, ἢ ὅποια εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας καὶ τελικῶς ἀποφασίζει.

Ἡ δι' ἀπ' εὐθείας ἀγορᾶς (buying) προμήθεια νέου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ πραγματοποιεῖται κατ' ἀρχὴν, ὅταν προηγουμένως διαπιστοῦται ὅτι τὸ κόστος τῆς ἀγορᾶς ταύτης, μετὰ τοῦ τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς συνολικῆς ὠφελίμου λειτουργίας τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, εἶναι ἀρκούντως κατώτερον

της συνολικής αποδόσεώς του. Ἐπιπροσθέτως, ἡ ἀπόφασις αὕτη λαμβάνεται ἐφ' ὅσον ἐσχηματίσθη ἤδη προφλεθῆν εἰδικὸν ἀποθεματικὸν κεφαλαίου, κατόπιν συνήθους ἢ ἐπιταχνομένης ἀποσβέσεως τοῦ ἐν χρῆσει μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ἡ ἐπάρκεια τοῦ ὡς ἄνω ἀποθεματικοῦ, ἀπαλλάσσει τὴν ἐπιχειρήσιν ἐκ δανεισμῶν καὶ ἐτέρων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν.

Ἡ διὰ μακροχρονίου μισθώσεως (Leasing) προμήθεια τοῦ αὐτοῦ ἐξοπλισμοῦ πραγματοποιεῖται, ἐπίσης κατ' ἀρχήν, ἐφ' ὅσον προηγουμένως διαπιστοῦται ὅτι τὸ προμηθεῖν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀγορᾶς κόστος εἶναι ὑψηλὸν καὶ δὲν ὑφίσταται ἐπαρκῆς εἰδικὸν ἀποθεματικὸν ἢ ρευστὰ διαθέσιμα κατὰ τὸν χρόνον τῆς προμηθείας, μὲ δυσχερείας μάλιστα ἀνευρέσεώς των εἰς τὴν ἀγορὰν κεφαλαίου καὶ χρήματος. Ἡ προτίμησις τῆς διὰ μισθώσεως προμηθείας δυνατὸν νὰ ἐκδηλοῦται καὶ ὅταν ἀκόμη αὕτη εἶναι δαπανηρότερα τῆς πρώτης μορφῆς προμηθείας. Τοῦτο δὲ κυρίως, διότι ἡ μέθοδος τῆς μακροχρονίου μισθώσεως, ἀπαλλάσσει τὴν ἐπιχειρήσιν ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ εἰδικῶν ἀποθεματικῶν καὶ παρέχει εἰς αὐτὴν τὴν δυνατότητα ὅπως ἐπωφελεῖται ἐκάστοτε τῆς προσφορᾶς εἰς τὴν ἀγορὰν νέων καὶ σημαντικῶς ἀποδοτικωτέρων τύπων μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ προτίμησις διαρκῶς αὐξάνει καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ὁλοκλήρως μεγαλυτέραν ἐμφάνισιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπιχειρήσεων, προσφερουσῶν ἐξοπλισμὸν διὰ τῆς μεθόδου τῆς μακροχρονίου μισθώσεως.

Τὸ μισθωτήριον συμβόλαιον, ὅπερ καταρτίζεται ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν τοιαύτην «ἐπὶ ἐνοικίῳ παραχώρησιν» τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἀναγράφει λεπτομερῶς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς τε μισθωτρίας καὶ ἐκμισθωτρίας ἐπιχειρήσεως. Αἱ ὑποχρεώσεις τῆς μισθωτρίας ἐπιχειρήσεως συνίστανται πρωτίστως, εἰς τὴν καταβολὴν χρηματικῆς ἐγγυήσεως ἐκ τῶν προτέρων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τακτικῆς καὶ ἐμπροσθέσμου πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου. Τὸ ἐνοίκιον τοῦτο προκαθορίζεται συνήθως, βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν προβλεπομένων κερδῶν τῆς μισθωτρίας, διαρκούσης τῆς ὠφελίμου λειτουργίας τοῦ μισθουμένου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ἐνοίκιον τοῦτο ἀθροιστικῶς καλύπτει τὴν παροῦσαν ἀξίαν τῆς πωλήσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, περιλαμβανομένων καὶ τῶν δαπανῶν τῆς ἐκμισθωτρίας, τῶν δημιουργουμένων ἐκ τῆς συμμορφώσεώς της πρὸς τοὺς ὄρους τοῦ οἰκείου συμβολαίου.

Αἱ ὑποχρεώσεις τῆς ἐκμισθωτρίας ἐπιχειρήσεως βασικῶς ἀναφέρονται εἰς τὴν ἔγκαιρον προμήθειαν, τὴν κατάλληλον ἐγκατάστασιν, τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ καθοδήγησιν τῶν χειριστῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς συντηρήσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ἐὰν ὑπαιτιότητι τῆς ποιότητος αὐτῶν ἐπέρχονται διακοπαὶ τῆς λειτουργίας καὶ τεχνικαὶ βλάβαι εἰς ἐξαρτήματα τοῦ συγκροτήματος, ἡ ἐκμισθωτρία ὑποχρεοῦται εἰς τὴν δωρεάν διὰ τὴν μισθωτρίαν ἀποκατάστασιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τούτου. Ἐνίοτε ἡ ἐκμισθωτρία παρέχει εἰς τὴν μισθωτρίαν τὴν εὐχέρειαν τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ συγκροτήματος, ὁπότε ἡ μίσθωσις μετατρέπεται εἰς ἀπ' εὐθείας ἀγορὰν ὑπὸ εὐνοϊκοῦς ὄρους ἐξοφλήσεως καὶ δὴ κατὰ δόσεις, μετ' ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἤδη καταβληθέντων μισθωμάτων. Παρέχεται ἐπίσης εἰς τὴν μισθωτρίαν καὶ ἡ εὐχέρεια τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τὴν ἐκμισθωτρίαν τοῦ προμηθευ-

θέντος εξοπλισμοῦ, ὀλικῶς ἢ μερικῶς, ὀριζομένων εἰς τὴν σύμβασιν τῆς μισθώσεως τῶν ὄρων ὑφ' οὓς εἶναι ἐφικτὴ ἢ τοιαύτη ἐπιστροφή.

III. ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἄποθεμα (Inventory, Stock) καλεῖται ἡ ποσότης τῶν ὑλικῶν πόρων καὶ τῶν τελικῶν πρὸς πώλησιν ἀγαθῶν, ἢ ὅποια εἶναι διαθέσιμος εἰς τινὰ ἐπιχείρησιν, πρὸς διατήρησιν τῆς προγραμματισμένης δραστηριότητός τῆς. Ἄποθεματοποιήσις, συνεπῶς, εἶναι ἡ ἐπένδυσις εἰς ἀποθέματα. Αὕτη διαδραματίζει κεφαλαιώδη ρόλον ἀπὸ ὀργανωτικῆς ἀπόψεως, ἐν τῇ ἐπιχειρηματικῇ προσπαθείᾳ τῆς ἐξισορροπήσεως τῆς προμηθείας ὑλικῶν πόρων πρὸς τὰς πωλήσεις τελικῶν ἀγαθῶν, ἀνὰ πᾶσαν χρονικὴν περίοδον.

Ἡ ἀρίστη ἀποθεματοποιήσις, ἦτοι ἡ ἐλαχιστοποίησις τοῦ ἐκάστοτε ὑφισταμένου ὄγκου τῶν ἀποθεμάτων, μετ' ἐξουδετερώσεως οἰασδήποτε πιθανότητος ἀνεπαρκείας ἢ ἐλλείψεως αὐτῶν, ἀκόμη δὲ περισσότερον τυχὸν δημιουργίας ὑπεραποθεματοποιήσεως, ἀποτελεῖ βασικὴν ὀργανωτικὴν ἐπιδιώξιν. Οὕτως ἐπιτυγχάνεται διατήρησις τοῦ ὄγκου τοῦ συνόλου καὶ ἐκάστης κατηγορίας τῶν ἀποθεμάτων εἰς ἰδεώδη ἐπίπεδα, ἅτινα προσδιορίζονται μὲ τινὰ εὐκαμψίαν ἀνωτάτων καὶ κατωτάτων ὀρίων. Τυχὸν ἀνεπάρκεια ἢ ἐλλείψις ἀποθεμάτων ἐν δεδομένῳ χρόνῳ, ἔχει ὡς ἐπακόλουθον τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐπαρκοῦς καὶ ἐγκαίρου ἐκτελέσεως τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς τῶν ἀγαθῶν πρωτίστως, δευτερευόντως δὲ πάσης ἐτέρας βοηθητικῆς λειτουργίας. Ἐξ ἄλλου, τυχὸν ὑπεραποθεματοποιήσις δεσμεύει κεφάλαια τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐνῶ συνάμα ἀξάνει τοὺς κινδύνους μὴ ἐπαρκοῦς ἀντιμετωπίσεως ἀποτόμου κάμψεως τῆς ζητήσεως ἀγαθῶν, ὡς καὶ ἐτέρον σοβαρῶν μεταβολῶν τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς, ἰδίᾳ ἀπὸ πλευρᾶς νεωτερισμῶν. Κατὰ τὸν H.L. Gantt, «ὅταν ἡ ἐπιχειρήσις διαθέτῃ ἅπαντα τὰ ὑλικά μέσα δράσεως αὐτῆς ἐντὸς τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου καὶ εἰς τὴν δέουσαν κατάστασιν, τότε αὕτη πραγματοποιεῖ τὰ δύο τρίτα τῆς ὄλης παραγωγῆς καὶ διανομῆς τῶν ἀγαθῶν αὐτῆς».

Ἄναλυτικὸν πρόγραμμα ἀποθεματοποιήσεως καταρτίζεται, ἐκτελεῖται καὶ ἐλέγχεται ἐπὶ τῷ τέλει συνεχοῦς ὑπάρξεως ἀρίστης στάθμης τοῦ ἀναγκαίου ἐκ τοῦ ἰδεώδους ὄγκου τῶν διατηρητέων ἀποθεμάτων, γενικῶς καὶ κατ' εἶδος αὐτῶν. Ἡ στάθμη αὕτη προκαθορίζεται συναρτήσει τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων τῶν προμηθειῶν ὑλικῶν πόρων καὶ μηχανικοῦ εξοπλισμοῦ, τῆς ἀποθηκείσεως, ὡς καὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς τῶν ἀγαθῶν. Ἐλέγχεται δὲ αὕτη διὰ τῆς ἐφαρμογῆς σχετικῶν μεθόδων παρακολούθησεως καὶ μετρήσεως τῆς κινητικότητος τῶν ἀποθεμάτων (Inventory Rotation), ἦτοι τῆς ταχύτητος τοῦ ρυθμοῦ καὶ τοῦ ὕψους τῆς ροῆς ἢ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν τελευταίων εἰς τοὺς ἀποθηκειακοὺς χώρους κατὰ δεδομένην χρονικὴν περίοδον, τόσον συνολικῶς, ὅσον καὶ κατ' ἰδιαιτερον ἀλλὰ σημαντικὸν τμήμα αὐτῶν.

Ἡ μέθοδος διαρκοῦς ἀπογραφῆς τῶν ἀποθεμάτων (Perpetual Inventory Method) διευκολύνει κατὰ βάσιν τὴν παρακολούθησιν τῆς

κινητικότητα των αποθεμάτων, ως και την αποκατάστασιν τῆς ἀρίστης στάθμης αὐτῶν. Ἡ εφαρμογὴ τῆς μεθόδου ταύτης στηρίζεται εἰς τὴν ἐπισταμένην τήρησιν σειρᾶς δελτίων καταγραφῆς ἀποθεμάτων (Stock Record Cards) καθ' ἕκαστον εἶδος αὐτῶν. Συγκεκριμένως, εἰς ἕκαστον τῶν δελτίων τούτων ἀναγράφεται ἀρχικῶς τὸ ὑφιστάμενον κατ' εἶδος, ὡς και κατὰ ποιότητα, ἀξίαν καὶ ὄγκον, ἀπόθεμα. Συνάμα ἀναγράφεται εἰς τὸ αὐτὸ δελτίον τὸ διακριτικὸν τοῦ ἀποθέματος χαρακτηριστικόν (ὄνομα ἢ και συμβολισμός,) ὡς και ὁ χώρος ἐναποθέσεως αὐτοῦ. Ἐν συνεχείᾳ ἀναγράφεται ἀμέσως πᾶσα διενεργουμένη εἰσοδος ἢ ἐξοδος (αὔξησις ἢ μείωσις τοῦ ἀρχικοῦ ὄγκου), μετ' ἐξαγωγῆς τοῦ κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ὑφισταμένου διαθεσίμου τελικῶς ὄγκου τοῦ ἀποθέματος. Πρὸς πρόβλεψιν, μάλιστα, τῆς προσεχοῦς στάθμης τοῦ ἀποθέματος τούτου, ἀναγράφεται και οἰαδήποτε δεδομένη παραγγελία προμηθείας του, ἤτοι μελλοντικὴ εἰσοδος αὐτοῦ, ὡς και παραγγελία ἐφοδιασμοῦ τῶν ἀρμοδίων λειτουργιῶν ἀναλώσεως (παραγωγῆς) και διαθέσεώς του εἰς τὴν ἀγοράν (διανομῆς).

Ἡ ἀρίστη στάθμη ἐκάστου ἀποθέματος, ἤτοι ὁ ἰδεώδης διατηρητέος ὄγκος αὐτοῦ, ἀναγράφεται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ οἰκείου δελτίου. Ὁ ὄγκος οὗτος προκαθορίζεται εὐκάμπτως, ὥστε νὰ κυμαίνεται μεταξὺ ἐνὸς ἀνωτάτου και κατωτάτου ποσοτικοῦ μεγέθους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὅταν διαπιστοῦται ὅτι συγκεκριμένον ἀπόθεμα τείνει ἢ πλησιάζει νὰ ὑπερβῇ τὴν ἀρίστην στάθμην, ἢ και ὑστερεῖ ταύτης, λυμβάνεται ἀμέσως μέριμνα ἀποκαταστάσεώς της, διὰ διενεργείας ἢ μὴ νέας εἰσοδῶν ἢ ἐξόδων ἀναλόγου ποσότητος.

Αἱ μέθοδοι τῶν σταθερῶν και τῶν περιοδικῶν εἰσόδων και ἐξόδων ἀποθεμάτων, συμπληρῶνουν τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς μεθόδου διαρκοῦς ἀπογραφῆς, ὡς μερικώτεροι τῆς τελευταίας. Αἱ ἐν λόγω μέθοδοι τυγχάνουν ἐφαρμογῆς τῇ βοηθείᾳ πίνακος παραγγελιῶν ἀποθεμάτων, κατ' εἶδος, ὄγκον και χρόνον.

Ἡ μέθοδος τῶν σταθερῶν εἰσόδων ἀποθεμάτων χρησιμοποιεῖται, ἵνα εἰσρέουν εἰς τοὺς ἀποθηκευτικούς χώρους ἀποθέματα κατὰ διαφορούς μὲν χρόνους, ἀναλόγως τῆς κυμάνσεως τῆς χρησιμοποιήσεώς των, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὰς αὐτὰς ποσότητας. Αὕτη ἰδιαιτέρως ἐφαρμόζεται, ὡς και δίδονται παραγγελία μικρῶν τμημάτων ὠρισμένης προσφορᾶς ὑλικῶν πόρων, ἅτινα συνήθως ἀποτελοῦν συναρμολογήσιμα ἐξαρτήματα (ἀνταλλακτικὰ) παραχθησομένων ἀγαθῶν, ἢ δὲ συνολικὴ ἀξία των εἶναι σχετικῶς μικρά, ἐνῶ ὁ ὄγκος των μᾶλλον μέγας.

Ἡ μέθοδος τῶν περιοδικῶν εἰσόδων ἀποθεμάτων τυγχάνει ἐφαρμογῆς, διὰ νὰ εἰσρέουν εἰς τὰς ἀποθήκας ἀποθέματα, κατὰ διαφορούς μὲν ποσότητας, ἀναλόγως τῆς προβλεπομένης χρήσεως αὐτῶν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τακτοὺς χρόνους. Ἡ παρούσα μέθοδος χρησιμοποιεῖται ἐν πολλοῖς, ὡς και αἱ διδόμενοι παραγγελία προμηθείας ὑλικῶν πόρων ἀντιπροσωπεύουν σημαντικὴν ἀναλογία τῆς ὅλης προσφορᾶς τῶν προμηθευτῶν, ἐνῶ ἐπιπροσθέτως ἐπιβάλλεται ἢ ἄσκησις διεξοδικοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν παραλαβὴν των ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως, λόγω εἰδικῆς συνθέσεως και μεγάλης ἀξίας αὐτῶν.

Ἡ μέθοδος ἐξόδων ἀποθεμάτων ἐκ τῶν ἀποθηκῶν, χρησιμο-

ποιείται κατά κανόνα πρὸς διευκόλυνσιν ἢ ἐπιτάχυνσιν τῆς κινητικότητος των. Κατ' αὐτήν, ὡσάκις τὰ διαθέσιμα ἀποθέματα εἶναι πιθανόν νὰ ὑποστοῦν ἀλλοιώσεις σὺν τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου ἀποθηκεύσεώς των, τότε ἐπιδιώκεται ἡ ἐναπόθεσις καὶ ἡ ἀναζήτησις των εἰς τοιαύτας θέσεις, ὥστε νὰ ἐξάγονται ἀμέσως ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τὰ παλαιότερον εἰσαχθέντα (First-in, First-out). Ἐὰν ὅμως τὰ διαθέσιμα ἀποθέματα δὲν πρόκειται νὰ ἀλλοιωθοῦν διαχρονικῶς, τότε περιτεύει ἢ προμνησθεῖσα ἐπιδιώξις καταλλήλου ἐναποθέσεως καὶ ἀναζήτησεως. Δι' ὃ καὶ ἐπιτρέπεται, ὅπως ἐξάγονται πρῶτα ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τὰ προσφάτως εἰσαχθέντα εἰς αὐτάς (Last-in, First-out).

Δείκται κινητικότητος τῶν ἀποθεμάτων καταρτίζονται προσέτι, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ βαθμοῦ ἀποτελεσματικότητος τῆς ἀποθηκευτικῆς ἰκανότητος. Ὡς γνωστόν, ἡ ἀποθηκευτικὴ ἰκανότης διευρύνεται σὺν τῇ αὐξήσει τῆς κινητικότητος τῶν ἀποθεμάτων, ἀπὸ ἀπόψεως ρυθμοῦ καὶ ὕψους συχνότητος εἰσροῆς καὶ ἐκροῆς των ἐκ τῶν ἀποθηκῶν. Περαιτέρω, διὰ τῶν ὡς ἄνω δεικτῶν παρέχεται τὸ μέτρον τοῦ βαθμοῦ ἀποδόσεως τοῦ εἰς ἀποθέματα δεσμευμένου κεφαλαίου τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ χρονικὴν μονάδα. Ἡ ἐμπεριστατωμένη κατάρτισις τῶν δεικτῶν τούτων πραγματοποιεῖται τῇ συνδρομῇ συγκροτήματος ἠλεκτρονικοῦ ὑπολογισμοῦ. Εἶναι ὅμως δυνατὴ καὶ ἀπλοποιημένη τούτων κατάρτισις, βάσει τῆς ἀκολουθοῦσας σχέσεως καὶ τῆς μετατροπῆς τοῦ ἀπολύτου ἀριθμοῦ τοῦ πηλίκου αὐτῆς εἰς σχετικὸν ἀριθμὸν ποσοστιαίας σχέσεως, διὰ τε τὴν χρονικὴν μονάδα βάσεως καὶ τὰς ἐπομένους.

$$\text{Κινητικότης ἀποθεμάτων} = \frac{\text{Ἄξια ἐξαχθέντων ἀποθεμάτων εἰς δεδομένον χρόνον}}{\text{Μέση ἀξία συνόλου ἀποθεμάτων εἰς τὸν αὐτὸν χρόνον}}$$

Εἰς τὸ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα ἀποθεματοποιήσεως, ἀντιμετωπιζοῦνται καὶ αἱ μελλοντικαὶ πιθανότητες ἐκδηλώσεως ἀποτόμων ἢ ἐκτάκτων μεταβολῶν τῆς ὑφισταμένης καὶ προβλεπομένης καταστάσεως εἰς ἀποθέματα. Αἱ μεταβολαὶ αὗται συνήθως εἶναι ἀποτέλεσμα ἐξω-ἐπιχειρηματικῶν παραγόντων, ὡς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἀγαθῶν εἰς τὴν ἐξω-ἐπιχειρηματικῶν παραγόντων, ὡς ἀγορᾶν, δυσκαμψιῶν ἐγκαίρου καὶ ἐπαρκοῦς ἐνεφοδιασμοῦ εἰς ὑλικοὺς πόρους, ἐντόνου κυμάνσεως τῶν τιμῶν, φορολογικῶν μεταρρυθμίσεων, ἀνταγωνιστικῶν ἐντόνων κυμάνσεως κ.λ.π. Ἐνίοτε ὅμως αἱ μεταβολαὶ αὗται δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ τῆτος, νεωτερισμῶν κ.λ.π. Ἐνίοτε ὅμως αἱ μεταβολαὶ αὗται δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ ἀποτέλεσμα ἐνδο-ἐπιχειρηματικῶν παραγόντων, ὡς ἐσωτερικῶν ἀντιοικονομιῶν. Δι' ὃ καὶ προκαθορίζονται εἰς τὸ πρόγραμμα ἀποθεματοποιήσεως μέτρα ἀντιμετωπίσεως παρομοίων φαινομένων, ἅτινα ἄλλως δυνατὸν νὰ ἐπέφερον καθυστερήσεις ἢ ἐτέρας ἀνωμαλίας εἰς τὴν κανονικὴν ροὴν τῆς ἐπιχειρηματικῆς δράσεως.

Τὰ ἀποθέματα ἀσφαλείας (Buffer Stocks) ἀποτελοῦν τὸ κυριώτερον τῶν ὡς ἄνω μέτρων. Ταῦτα δημιουργοῦνται καὶ διατηροῦνται ὡς ἐφεδρικὰ ἢ συμπληρωματικὰ τῶν κανονικῶν ἀποθεμάτων, πρὸς ἐξουδετέρω-

σιν τῶν προαναφερθεῖσῶν ἀνωμαλιῶν. Ὁ ὄγκος τῶν ἀποθεμάτων ἀσφαλείας προκαθορίζεται βάσει προβλέψεων καὶ σχετικῶν ἀποφάσεων τῆς ἡγεσίας τῆς ἐπιχειρήσεως, στηριζομένων κυρίως ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ, ὅτι τυχὸν ἀνυπαρξία ἢ ἐξάντλησις τῶν ἀποθεμάτων ἀσφαλείας, δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ μακροχρονίως δυσμενεῖς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, ἴσως τοῦλάχιστον, ἂν ὄχι μεγαλύτερας, πρὸς τὴν δαπάνην τῆς διατηρήσεώς των. Τὰ ἀποθέματα ταῦτα εἶναι περιορισμένα καὶ δὴ εἰς τὰ πλέον ἀπαραίτητα εἶδη, ἐντὸς δὲ τῶν βελτίστων ἢ τῶν ἀναγκαίων ἐπιπέδων ὄγκου αὐτῶν. Οὕτω καὶ ταῦτα προκαθορίζονται, ὥστε νὰ συνιστοῦν τὸ σχετικῶς ἄριστον μέγεθος τῆς ἐφεδρικῆς ἀποθεματοποιήσεως.

IV. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΙΣ

Ἄποθηκευσις (Storage, Warehousing) εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἐνεργειῶν ἀσφαλοῦς καὶ εὐχεροῦς ἐναποθέσεως, ἀναζητήσεως, διαφυλάξεως, διατηρήσεως, βελτιώσεως καὶ διακινήσεως τῶν ἀποθεμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας, κατὰ ἐπιθυμιτοὺς ἢ συγκεκριμένους χρόνους. Ἄποθηκαι (Warehouses) εἶναι οἱ χώροι τῆς ἀποθηκεύσεως, οἵτινες δεόν νὰ συντελοῦν εἰς ἀποτελεσματικὴν ἀποθεματοποίησιν. Ἡ ἀποθήκευσις αὕτη προγραμματίζεται, τῇ βοήθειᾳ ἐιδικῶν ὀργανογραμμάτων καὶ ἐγγράφων κανονισμῶν ἢ ὁδηγῶν καταρτίσεως καὶ ἐκτελέσεως αὐτῶν.

Συγκεντρωτικὸν ἢ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα ἀποθηκεύσεως προκαθορίζεται εἰς τὸ ὥς ἄνω πρόγραμμα. Ὁ οἰκεῖος προγραμματισμὸς βασίζεται κυρίως εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τῆς ἡσσοнос θυσίας, ἀπὸ πλευρᾶς παράγοντος ἐξοικονομήσεως δαπανῶν καὶ χρόνου μεταφορᾶς καὶ διακινήσεως τῶν ἀποθεμάτων. Ὁ παράγων οὗτος ἐπιβάλλει, ὅπως αἱ ἀποθηκαὶ ἐγκαθίστανται ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστερον, ἐφ' ἐνὸς μὲν πρὸς τοὺς τόπους προμηθείας ὑλικῶν πόρων, ἀφ' ἐτέρου δὲ πρὸς τοὺς τόπους ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς οὓς εἶναι ἀναγκαῖα τὰ ἀποθέματα διὰ τε τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν διανομὴν τῶν τελικῶν ἀγαθῶν. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ περιβάλλοντος τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας, ἐπιδρᾷ ἀναλόγως ἐπὶ τοῦ παράγοντος αὐτοῦ, καθόσον διὰ τῆς ἐν λόγῳ ὀργανώσεως ἐπιλέγεται ὁ τόπος ἐγκαταστάσεως, ὡς καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἡ μορφή τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως, προσέτι δὲ ρυθμίζονται θέματα διατάξεως τῶν χώρων ἐργασίας, τοῦ περιβάλλοντος αὐτῆς καὶ τῆς προλήψεως ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Εἰδικώτεροι παράγοντες ἐφαρμογῆς συγκεντρωτικοῦ ἢ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος ἀποθηκεύσεως, εἶναι οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἀπόστασιν τῶν συγκοινωνιακῶν κόμβων ἐκ τῶν ἀποθηκῶν καὶ οἱ σχετικοὶ πρὸς τὸν ὄγκον, τὴν ποιότητα καὶ τὸν χρόνον παραμονῆς τῶν ἀποθεμάτων εἰς τὰς ἀποθήκας. Τέλος, ἐπιδρᾷ ἀποφασιστικῶς ἐν προκειμένῳ ἢ πρόβλεψις ἐπὶ τῶν μεταβολῶν τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσφορὰν καὶ τὴν ζήτησιν καταλλήλου ἐξοπλισμοῦ τῶν ἀποθηκῶν διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συνόλου τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἀποθηκεύσεως, περὶ ὧν γίνεται ἰδιαίτερος λόγος ἀμέσως κατωτέρω.

1. Ἐνέργειαι ἐναποθέσεως καὶ ἀναζητήσεως τῶν ἀποθεμάτων

Συμφώνως πρὸς τὴν ὀργανωτικὴν ἀρχὴν τοῦ προκαθορισμοῦ ὀρισμένης θέσεως δι' ἕκαστον ἀπόθεμα, προγραμματίζεται ἡ ἐναπόθεσις καὶ ἡ ἀναζήτησις τῶν ἀποθεμάτων. Αὕτη, ἀναλυτικώτερον, πραγματοποιεῖται κατόπιν παραδοχῆς μεθόδων ἀναφερομένων, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν ἢ τὸν συμβολισμὸν τῶν ἀποθεμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν κατάταξιν τῶν.

α) Αἱ μέθοδοι χαρακτηρισμοῦ ἢ συμβολισμοῦ, υἱοθετούμεναι, παραμένουν μακροχρονίως ὀριστικαὶ καὶ ἐνιαῖαι δι' ὄλους τοὺς τομεῖς δράσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, μεταβαλλόμεναι μόνον λόγῳ ἐμφάνισεως νεωτερισμῶν ἢ καινοτομιῶν.

Ὁ χαρακτηρισμὸς (Specification) ἀποτελεῖ εἰδικὸν ὀνοματολογικὸν προσδιορισμὸν ἑκάστου εἶδους ἀποθεμάτων καὶ ἐν σχέσει πρὸς δεδομένην μονάδα ποσοτικῆς μετρήσεώς της (ὄγκου, βάρους, μήκουσ κ.λ.π.). Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος προσαρμόζεται πρὸς τὴν ταξινομήσιν τῶν ἀποθεμάτων, εἶναι ἀπλοῦς πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεων καὶ εἶναι βραχυλόγος, εἰ δὲ δυνατόν μονολεκτικὸς (ὡς π.χ. χαρακτηρίζονται τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ δασμολόγιον).

Ὁ συμβολισμὸς (Symbolisation), ἦτοι τὸ κοινῶς λεγόμενον «μαρκάρισμα», ἀπεικονίζει διὰ συμβατικῶν ἐνδείξεων ἐκ συμβόλων (γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν) ἕκαστον εἶδος ἀποθέματος καὶ δὴ κατὰ κατηγορίας καὶ ὑποκατηγορίας. Δι' αὐτῶν πραγματοποιεῖται μνημοτεχνικὴ ἐξατομικεύσις τῶν ἀποθεμάτων, ἥτις τηρεῖται εἰς ἴδιον εὐρετήριον καὶ ἐμφανῶς ἀναγράφεται εἰς πινακίδας, ἀναρτημένας ἐπὶ τῶν ἀποθεμάτων καὶ ἐπὶ τῶν χώρων ἐναποθέσεως καὶ ἀναζητήσεώς των.

β) Αἱ μέθοδοι κατατάξεως διακρίνονται συνήθως εἰς τὰς στηριζομένας εἰς τὴν ταξινομήσιν καὶ τὰ φυσικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα ἀφ' ἑνός, ὡς καὶ τὸν ρυθμὸν ροῆς τῶν ἀποθεμάτων ἀφ' ἑτέρου.

Βάσει τῆς ταξινομήσεως, προσδιορίζονται ὁμοειδεῖς κατηγορίαι καὶ ὑποκατηγορίαι ἀποθεμάτων κατὰ διαμερίσματα ἀποθηκευτικῶν χώρων ἢ συγκροτήματα αὐτῶν. Οὕτω, τὰ ἐν γένει ἀποθέματα καὶ συνεπῶς καὶ οἱ χώροι ἀποθηκεύσεώς των κατατάσσονται εἰς πρώτας ὕλας, εἰς βοηθητικὰς τοιαύτας, εἰς μηχανικὸν ἐξοπλισμὸν, εἰς ἡμικατεργασμένα ἀγαθὰ καὶ εἰς τελικὰ ἀγαθὰ. Αἱ πρώται ὕλαι, ὡς γνωστόν, συνίστανται ἐξ ἀκατεργάστων ἀποθεμάτων, ἐξ ὧν κυρίως παράγονται καὶ διατίθενται τὰ ἀγαθὰ, κατόπιν μεταποιήσεων, προσθηκῶν καὶ συναρμοολογήσεων. Αἱ βοηθητικαὶ ὕλαι, ὑποβοηθοῦν τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ (ὡς π.χ., καύσιμα, λιπαντικά, εἶδη καθαρότητος κ.λ.π.). Ὁ μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς περιλαμβάνει μηχανάς, ἐργαλεῖα, λέβητας, καμίνους, μέσα διακινήσεως ἢ μεταφορᾶς κ.λ.π. Τὰ ἡμικατεργασμένα ἀγαθὰ εἶναι τὰ ἐνδιάμεσως παραγόμενα καὶ περαιτέρω χρησιμοποιούμενα ἢ ἀναλίσκόμενα ἐν τῇ παραγωγικῇ καὶ τῇ διανεμητικῇ διαδικασίᾳ. Τὰ τελικὰ ἀγαθὰ εἶναι τὰ ἔτοιμα πρὸς πώλησιν.

Ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ δεδομένης μεταποιητικῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ προαναφερθεῖσαι γενικαὶ κατηγορίαι ὑποδιαιροῦνται εἰς ὑποκατηγορίας, αὐταὶ

εις ομάδας κ.ο.κ. Ἐπί παραδείγματι, ἐάν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς ὑφασμάτων, τότε αἱ κατηγορίαι τῶν ἀποθεμάτων δύνανται νὰ διακριθοῦν εἰς τοιαύτας προοριζομένας διὰ παραγωγὴν ὑφασμάτων ἐκ βάμβακος, ἐρίου, λούτης, καννάβεως, λίνου, μετάξης, τεχνητῶν ἰνῶν κ.λ.π., ἢ κατὰ στάδια παραγωγικῆς διαδικασίας, μέσῳ ἔκκοκκιστηρίων, νηματουργείων, στριπτηρίων, ὑφαντηρίων κ.λ.π.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν φυσικῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων καὶ τοῦ ρυθμοῦ ροῆς τῶν ἀποθεμάτων, καθίσταται ὁμοίως ἐφικτὸς ὁ τοπικὸς προσδιορισμὸς τοῦ χώρου ἐναποθέσεως καὶ ἀναζητήσεως αὐτῶν. Οὕτω, τὰ δεκτικὰ συσκευασίας ἀποθέματα ἐναποτίθενται εἰς δοχεῖα, κιβώτια, κυτία, σάκκους, ἐρμάρια, θυρίδας, κ.λ.π. Τὰ ὑποκείμενα εἰς ἀλλοιώσεις ἐναποτίθενται εἰς εἰδικούς καὶ δὴ ψυκτικούς θαλάμους. Τὰ στερεὰ ἄνευ συσκευασίας, ἐναποτίθενται χύδην, καθ' ὁμοιεῖς ομάδας στοιβάδων ἐπὶ τῶν διαπέδων, με δυνατότητας διολισθήσεως, τῇ ἐπιδράσει τῆς βαρύτητος. Τὰ μεγάλων ποσοτήτων, βαρῶν καὶ διαστάσεων ἀποθέματα, ἐναποτίθενται εἰς ἰσογείους χώρους καὶ δὴ οὐχὶ μακρὰν τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων. Τὰ χύδην ὑγρά τοποθετοῦνται εἰς βαρέλια, δεξαμενάς, κάδους κ.λ.π., εὐρισκομένους συνήθως εἰς ἰσογείους ἢ ὑπογείους χώρους. Τὰ πολύτιμα εἶδη, διαφυλάσσονται εἰς κεκλεισμένα ἐρμάρια, χρηματοκιβώτια, θησαυροφυλάκια κλπ. Τὰ ἀποτελοῦντα ἐξαρτήματα μονάδων ἀγαθῶν (μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ) ἐναποτίθενται κατὰ διακεκριμένας ομάδας, ἀλλ' εἰς χώρους πλησίον κειμένους δι' ὅλας τὰς ομάδας, πρὸς παρακολούθησιν τῆς ροῆς των, ὡς σειρῶν (sets) ἐξαρτημάτων. Τὰ παρουσιάζοντα τὸν ταχύτερον ρυθμὸν ροῆς, ἐναποτίθενται πλησίον τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τῶν κεντρικῶν χώρων ἀποθηκέυσεως ἢ εἰς ἀποκεντρωμένους ἢ εἰδικούς χώρους, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ροῆς ὅλων τῶν ἀποθεμάτων.

2. Ἐνέργειαι διαφυλάξεως, διατηρήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ἀποθεμάτων.

Ἡ ἀσφαλῆς διαφύλαξις τῶν ἀποθεμάτων ἀναφέρεται κυρίως ἐναντι τῶν κινδύνων κλοπῶν καὶ ἀναφλέξεων ἢ πυρκαϊῶν. Δι' ὃ καὶ τὰ πολυτιμότερα ἢ τὰ περισσότερον ὑποκείμενα εἰς κινδύνους ἀναφλέξεως, ἐναποτίθενται εἰς ἰδίους ἢ ἀπομεμακρυσμένους τῶν λοιπῶν χώρους ἀποθηκέυσεως, εἰς τοὺς ὁποίους λαμβάνονται περισσότερα μέτρα ἀσφαλείας καὶ ἐποπτείας προσωπικοῦ.

Ἡ ἀσφαλῆς διατήρησις τῶν ἀποθεμάτων ἀναφέρεται κυρίως ἐναντι τῶν κινδύνων δυσμενῶν ἐπιδράσεων τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος αὐτῶν, δυναμένων νὰ προκαλέσουν μεταβολὴν τινὰ τῆς ἀρχικῆς καταστάσεώς των, ἀπὸ πλευρᾶς ποιότητος, ποσότητος, καθαριότητος, ὑγιεινῆς καὶ παραμορφώσεως τοῦ σχήματος αὐτῶν. Δι' ὃ καὶ τὰ ἀποθέματα τὰ ὑποκείμενα εἰς νοθείας, μολύνσεις, διαβρώσεις, ἀπομειώσεις (φύραν) καὶ ἑτέρας ἀλλοιώσεις, ἐναποτίθενται εἰς χώρους ἀποθηκέυσεως, εἰς τοὺς ὁποίους ἐξασφαλίζεται ἡ φυσι-

κο-χημική αὐτῶν διατήρησις. Ἡ ἐξασφάλισις αὐτῆ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς παρο-
χῆς καταλλήλων συνθηκῶν ἐναποθέσεως - εἰς εἰδικούς πάντοτε χώρους ἢ θέσεις
- μὲ εἰδικὸν ἐξοπλισμὸν (ἐρμάρια, στεγανάς συσκευασίας, ἐνθέρμα, θυρίδας κ.λ.π.) -
ὡς κλιματισμοῦ (ἀερισμοῦ, ὑγρασίας καὶ θερμοκρασίας), καθαριότητος, φωτισμοῦ,
ἀποκοινορτοποιήσεως, ψεκάσμοῦ κ.λ.π. Παρέχεται δὲ ἡ ἐξασφάλισις αὐτῆ, ἀνα-
λόγως τοῦ εἶδους τῶν ἀποθεμάτων, τῆς ἀνάγκης προστασίας των, τῶν ἐποχῶν
τοῦ ἔτους ἢ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν, ὡς καὶ τῆς ἐπιδράσεως τῶν λοιπῶν ἀποθε-
μάτων (τῶν μεταδιδόντων ὑγρασίαν, ξηρασίαν, ἀναθυμιάσεις, ὁσμᾶς κ.λ.π.).

Ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος τῶν ἀποθεμάτων ἀποτελεῖ συμπλή-
ρωσιν τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας τῶν ἀγαθῶν. Ἐνίοτε ἡ ἀποθήκευσις εἰς κα-
ταλλήλους χώρους ἢ ἡ συσκευασία ὀρισμένων ἀποθεμάτων, συντελεῖ ὥστε μετὰ
παρέλευσιν ὀρισμένου χρόνου νὰ βελτιώνη τὴν ποιότητα αὐτῶν, ἢ νὰ καθιστᾷ
ταῦτα κατάλληλα πρὸς χρῆσιν ἢ κατανάλωσιν. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ἀποθήκευσις
νωπῆς ξυλείας πρὸς ἀποξήρανσιν, καπνιστῶν κρεάτων καὶ ἰχθύων πρὸς παλαιώσιν
(σίτευμα), οἴνοπνευματωδῶν ποτῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ζυμώσεώς των (οἴνου,
ζύθου, ἀποστάγματος οἴνου) κ.ο.κ.

3. Ἐνέργειαι διακινήσεως τῶν ἀποθεμάτων.

Ἡ τηρουμένη παραγωγικὴ καὶ διανεμητικὴ τῶν
ἀγαθῶν διαδικασία (Routing), μετὰ τοῦ προγραμματισμοῦ τοῦ χει-
ρισμοῦ τῶν ὑλικῶν (Materials Handling), ἀποτελοῦν τοὺς βασικοὺς
παράγοντας προγραμματισμοῦ τῆς τε διατάξεως τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν ἀποθηκῶν
καὶ τῆς εὐχεροῦς διακινήσεως τῶν ἀποθεμάτων. Ἡ διακίνησις αὐτῆ ἀναφέρεται
εἰς ἀποθέσεις, μετατοπίσεις, μεταφοράς, ζυγίσεις, φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις
ἀποθεμάτων εἰς τοὺς ἀποθηκευτικούς χώρους. Καθίσταται δὲ αὐτῆ πλέον εὐχερῆς
διὰ τῆς χρήσεως καταλλήλου μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ὑποκαθιστῶντος τὴν σωμα-
τικὴν ἐργασίαν, μετ' ἀναλόγου, διαρρυθμίσεως τῶν χώρων προσπελάσεως τῶν
ἀποθεμάτων, ἀπὸ ἀπόψεως διαδρόμων ἢ ὁδεύσεων καὶ σταθμεύσεων, συμφῶνως
καὶ πρὸς τὴν κινητικότητα τῶν ἀποθεμάτων, ἥτοι τὴν ταχύτητα τοῦ ρυθμοῦ καὶ
τοῦ ὕψους τῆς ροῆς ἢ τῆς ἐναλλαγῆς των εἰς τοὺς ἀποθηκευτικούς χώρους, κατὰ
χρονικὰς μονάδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Μ.Ε. Γεωργιάδης: Ἐρευνα καὶ πολιτικὴ κατακτῆσεως τῆς ἀγορᾶς. Ἐκδόσις Β'.
Ἀθῆναι, Β. Παπαζήσης, 1965.
Κ. Ἀ. Μαγκλάρα: Προμηθευταὶ. Αἱ σχέσεις μὲς ἐπιχειρήσεως μὲ τοὺς προμηθευ-
τάς τῆς. Ἀθῆναι. Ἐλληνικὸν Κέντρον Παραγωγικότητος, 1965.
Δ. Ἀ. Παπαδημητρίου: Ἡ διοίκησις τῶν ἀποθεμάτων. Ἀθῆναι, Β. Παπαζήσης,
1970.

- B. N. Σαρσέντη: Πρόκρισις παγίων επενδύσεων. Μικροοικονομική θεώρησις. Ἀθήναι, 1968.
- Ἐπιχειρηματικῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης: Ἀντικατάστασις καὶ προμήθεια μηχανημάτων. Ἀθήναι, ἔκδοσις πολυγρ., 1963.
- Γ. Κ. Χολέβα: Ἡ ἀποθήκευσις. Θεσσαλονίκη. Ἀ.Π. Σάκκουλα, 1964.
- E. S. Buffa: Production-Inventory Systems; Planning and Control. Homewood. Ill., R.D. Irwin, 1968.
- A. A. Hirsch and M. C. Lovell: Sales Anticipations, and Inventory Behavior. New York, J. Wiley and Sons, 1969.
- D. W. Jørgenson, J. J. McCall and R. Radner: Optimal Replacement Policy. Amsterdam, North Holland Publishing Co., 1967.
- W. F. Massy, R. E. Frank, and T. M. Lodahl: Purchasing Behavior, and Personal Attributes. Philadelphia, Pa., University of Pennsylvania Press, 1968.
- M. K. Starr, et D. M. Miller: La gestion des stocks; Théorie et pratique, Paris, Dunod, 1966.
- W. E. Willets: Fundamentals of Purchasing, New York, Appleton-Century-Crofts, 1968.